

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagossi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranger, 2'50

ULLADA POLÍTICA

En Maura amenassant ab que si's disolian las Corts se'n aniria al retraiement; els jefes de alguns grups liberals sostenint que sense necessitat de la dissolució podrian portarse á efecte les reformas democràtiques, tot això va donar per conseqüència qu'en Moret perdés el terreno y se'n anés de bigots.

Talis vita finis ita. El que visqué enganyant, ha hagut de morir enganyat.

Pobre Moret! El rey, després d'escoltar als ministres, digué que ja 'ls comunicaria la seva resolució, y aquesta resolució va ser la d'encarregar á n'

en López Domínguez la formació de un nou ministeri. De manera qu'en Moret y 'ls seus companys ni la pena s'hagueren de pendre de presentar la dissolució. Siguere senzillament rellevats.

En tot lo succehit s'hi observa el cumpliment de una maniobra, de la qual en Maura se'n feu l'executor. En Maura, al servei dels reaccionaris, que de tan poderoses influències disposan en determinades esferes, posá el seu veto á la dissolució de les Corts. De igual manera l'interposaria á l'aprovació de les reformas democràtiques i laics, si un govern liberal tractés de plantejarlas. Això es inquestionable.

No n'hi ha, no n'hi pot haver dintre de l'actual monarquia de llibertats modernes que menoscabin en lo més mínim la prepotència dels clericals y la tutela del Vaticà.

Honorós seria per un govern liberal armarse d'energia y presentar la batalla als intrigants, y si ha gués de ser vensut, caure quan menos ab honra.

Pero la rassa dels homes forts, dels homes virils y capassos de sostén un empenyo digne, s'ha acabat per sempre més en el camp monàrquic. A forsa d'exercir de cortesans han perdut hasta la noció

de sos devers més rudimentaris. Ab la costüm de girar-se de cara al sol de la monarquia, figurantse qu'es el que més escalfa, permaneixen com clavats, d'esquena á las aspiracions del poble.

Y així se quedan del poble olvidats, que ja no s'refia d'ells.

Per mes ó menos temps els permetràn ocupar siti en la taula del pressupost... y que duri tant com pugui.

Els diuhen que 's poden fer les reformas ab el concurs de les Corts actuals. Pero lo qu'es les tals reformas ni las senten ni las volen, y encare que las sentissin se considerarien impotents pera realitzar-les. Y per lo que respecta á las Corts, malehit lo que 'ls importa tornar á reunirlas.

Tenen l'estiu per davant... y á vivir.

Després, quan s'acabin les calors, las renuirán ó ne, ja que per res las necessitam. Els pressupostos avuy vigents poden prorrogarse per un any més, y ab això els queda encare llarg temps de viure ab mes ó menos vilipendi.

Mentre tant en Maura anirà madurant, y á l'horra propicia

Ala noys, largo de aquí
que ara toca al mallorquí!

Aquesta es la política actual; un joch de compares reduït á sostinir els uns, mentres els altres se preparan per reemplassarlos. Las idees, las solucions, el cumpliment de las necessitats públiques, tot això que s'espera fins al dia del judici.

Y serà precis que 'l poble 'l realisi, á tota costa, l'acte solemne de un gran judici final al só de las trompetas revolucionaries.

PEP BULLANGA

COM VA COMENSAR LA «SOLIDARITAT»

DAVANT de una turba galonejada, que ensenyava 'ls punys amenassant al mateix Parlament desde les taules del bacarrat de certs circuls, y de un govern cobart quals membres tremolaven de por baix

Demostracions gràficas

De la inutilitat de certas agitacions.

els uniformes recamats d'or, al sentir soroll d'esquelles, què havíen de fer els verdaders representants del país, les oposicions veritats, els elegits del sufragi independent i lliure?

Sobre totas les idees,—las vellars y las novas,—las que per haver passat entraren ja en el domini de les religioses mortas, com aquellas que son visió anticipada del pereiré y inspiració lluminosa dels ideals de demà, s' aixecava l'espectre de una llei infame y tirana; llei de provocació y d'opressió per la nostra terra.

Aqueixa llei més que discussió s'imposava, y per la majoria el debat era una farsa indigna, mentre que per nosaltres, els de les minorias, era un verdader calvari, ahont ens feyan beure'l vinagre de la oratoria de la comissió dictaminadora, y ens crucificaven á cuchufletes els sayóns de les nostres libertats.

Aqueixos, com tots els sayóns, no volíen escoltar ni sentir parlar tan sols de la ignorancia de la víctima. Febrósos y plens de rancuna volíen executar depressa y corrent á nostra estimada Catalunya.

La discussió á rats era una broma y en altres moments sembla un melodrama, saltant del saïte à la tragedia, per tornar una y altra volta á la eterna comedia que com un histrió consumat representava á la mil maravillas el president, en Moret, groc de por quan el Céssar del banch blau posava mala cara, animós, magestuosament heroich contra nosaltres al veurens sols y engrunyits.

Va operarse llavors un fenomen desconegut, nou en els anals parlamentaris. Els que feya anys que no ns parlavam, comensarem á escoltar-nos y al votar-se's articles infames de la llei iniqua y las esmenas reparadoras, els mateixos que quan deyan cols els altres contestaven bledas, diguerem Si y Nò com un sol home; com si aqueixos monossilabs fosin un ordre del deber ó una consigna de la consciencia.

Aixís per sí mateixa, per generació spontànea del patriotisme ultratratjat, sense intrigues ni complicitats, sense tentar-nos ni decidir-nos ab contractes de do ut des,—de la manera com se fan las coses espontànies, honradas y ben fetas,—va comensar la Solidaritat catalana.

Aquella Nò vibranta en els llavis dels regionalistes, foren com una carbassa llançada á la cara de la monarquia pel regionalisme català, ab qui ella coquetejava tant temps y tan deshonestament.

Aquells Sí, pronunciats solemnement plens d'emoçió patriòtica y palpitants del desitj de la reconciliació, foren com un jurament de fidelitat als principis democràtics y liberals de les esmenas inspirades per la minoria republicana.

May havíen guanyat en tant poch temps les ideas nostres tant terreno.

Jo no comprendo, jo no sé comprender,—fins ara no se m'ha convensut,—qu' es lo que hi pot perdre un partit en que las seves tendencias, solucions, principis y ideals, s'igan reconeguts y acceptats per el major número d'elements possible.

EMILI JUNYOR

En el Tibi-Dabo

Banquet en honor de EL PROGRESO

I siguem convidats; pero sens dupte en hora inopportuna, per quant al enterar-nos de la invitació, l'acte estava ja realitzat. Hem de confessar, ab nostra franquesa característica, que no sentíem tant el contratemps, després de haver-nos enterat de alguns dels brindis que s'pronunciaren, per la ressenya que d'ells néferen *El Diluvio* y l'mateix *Progreso*.

Avants d'exploracions sobre aquest punt, volén que consti el nostre agraiement per l'atenció de que s'iguem objecte, aixís com també desitjém se sapiga que fem vots sincers per la prosperitat del nou periòdic *autonomista de Unió republicana*, sempre que la seva publicació contribueixi á afansar els principis autonòmics, patrimoni avuy de casi tot el poble català, y á afemar més y més la unió estreta de tots els republicans baix la jefatura indisputable y única del ilustre Salmerón.

**

Ens fem càrech de que l' hora dels postres de un banquet no es la més aproposit pera donar á las paüllas que s'pronuncien el seu just valor; y sols aixís ens expliquem que s'diguessin certas coses, com si més que d'enaltir á la nova publicació, hi hagués el propòsit deliberat de mortificar y ofendre á un número considerable de republicans de Catalunya, que á impulsos de una convicció sincera y completamente desinteressada, y sense la abdicació més mínima de cap del seus ideals, han fet honor als dictats del mestre, apartant las seves foras y l'sus entusiasmes, á n'aixecar formidables moviments de opinió conegut per Solidaritat catalana.

Nosaltres ens riuriam de la pueril exageració de un periodista valencià arribat de fresch á Barcelona al afirmar que *El Progreso* (de qual redacció ell forma part) «bien podria decirse que era el único periòdic republicano de esta ciudad». Pera ferlos sentir això, no valia la pena de convidar als representants de la premsa republicana de Barcelona, alguns dels quals ja batallavan pels ideals republicans quaranta anys enrera, quan l'improvisat redactor de *El Progreso* no havia encara comensat á menjars xufas.

En canvi ens sentiríam dolguts—més pel senyor Leroux que pels periodistas de la terra—de que aquest senyor digués «que hubiera querido que la redacció de *El Progreso* estuviera formada por periodistas catalanes, pero que no lo ha conseguido porque á penas los hay, tal vez porque se trata de una ingrata profesión donde las utilidades son escasas y los sacrificios numerosos».

Pero, en fi, tot això se li pot perdonar al director de *El Progreso*, pel desconeixement que té de Catalunya y dels periodistes catalans. Hauria estat més dintre de lo just manifestant que si no conta ab el concurs de periodistas de la terra, no es perque aquí

no n'hi haja, sino perque la immensa majoria dels que exerceixen ab gran desinterés aquesta honrosa professió, no poden compartir las seves tasques ab quí s'oposa ab terquetat suicida, á un gran y noble moviment de opinió, patrocinat pel jefe de l'Uniò republicana, ab tots els prestigis del seu talent preclar y del seu cor patriòtic.

Aquí radica la causa verdadera de que l'senyor Leroux no n'pugui haver de periodistas catalans, en las seves empreses anti-catalanas y perturbadoras de la disciplina del partit de Uniò republicana.

**

Precisament—com avants deyan—la major part dels brindis se reduïren á un engranall d'espatulades contra la Solidaritat catalana, contra l'idea de Salmerón. Se creu, sens dupte, més polítich, tòrjarla en la sobre-taula de un banquet, que no refutar reflexivament l'obra mestra del ilustre repòblich, continguda en el magnífich discurs que pronuncià davant de la Junta municipal el dia 27 de maig, y que la Junta municipal, a proposta de son president Sr. Leroux, declarà *haver escoltat ab agrado*. Aquell discurs que anticipa objeccions incontrovertibles á tots els tòpics apassionats y insincers que avuy s'emplejan per enterbolar la consciència de la gent senzilla y cándida, es el verdader Evangelí del partit republicà de Catalunya y d'Espanya entera. Dret hi ha á controvertirlo—que per això som demòcratas—pero ab elevació de miras, ab altesa de pensament y no ab to insultant y ab frases xocarrera.

Y'ls senyors del banquet haurán de confessar que's varen excedir. Bastá que un sol dels comensals, el regidor Sr. Esteva, se declarés noble y llealment partidari de Solidaritat catalana, perque sigués objecte de interrupcions hostils y tumultuosas. Era d'esperar que l'Sr. Leroux l'amparés en el seu dret; pero no va ferho, ó lo menos no consta això en la ressenya extensa y puntualizada que del acte publica *El Progreso*. Tot al contrari, ni tant eisquera's fa mèrit en dita ressenya de la important manifestació del Sr. Esteva, com si hi hagués un gran interès en ocultar que l'antich president de la Federació revolucionaria es solidari, com ho son molts, moltíssims elements de l'extrema esquerra del partit de Uniò republicana.

Es aixís com se fa la política en el nostre partit?

Obrant solapadament es com se va al desconcert y á la perturbació. Y entenem que la perturbació y l'desconcert han de cessar en bé de tots, pera fer plassa á la lleialtat y á la franquesa.

Cap dels comensals dels que feren us de la paraula, se recordà de l'Salmerón pera dirigir-s'hi la més minima frasse de atenció, d'estima, de respecte. Tan lluny està ja del pensament perturbat dels anti-solidaris la noble figura del gran apóstol de la democracia, honra d'Espanya y objecte de la consideració del mon enter? Sols el Sr. Aguirre (D. Cusidó) parlà de l'Salmerón creyent que s'havia equivocat ab lo de la Solidaritat, y un altre individuo, impertérrit pretendent á la regidoria, derrotat en las passades eleccions, y això que, segons digué en un meeting, volia anar al Ajuntament pera venjar els desastres de Cavite y Santiago de Cuba, aludió á n'Salmerón en aquesta forma: (Ho copio de *El Progreso*). «En el acto que se celebra se rinde culto á la Libertad, pues en la cima de una montaña, como si quisieran desinfectarla de pasadas visitas y de recientes banquetes, se reunen los que aman á la República y á la patria, etc., etc.»

Verdaderament, quan cayguí l'Sr. Salmerón per efecte de aquests atacs tan tremebunds, serà precis proclamar la jefatura nacional del Sr. Pich.

**

Tot lo que acabém de retreure y comentar atenents puntualment á la ressenya de *El Progreso*, demostra qu' existeix una tendencia per algú calculada, per altres inconscient, á destruir el gran edifici de la Uniò republicana, que té per clau mestra la prestigiosa figura de Salmerón. També en aquest punt serà precis recomenar als que sustentin tals intencions, que tinguin quan menos el valor de la franquesa declarantlas. Procurin, si poden, emportar-se'n ab ells á una part més ó menos important y numerosa del partit de Uniò republicana; pero compleixin el deber de llealitat de diríl desd'ara ahont volen portarla, y ningú s'cidrà d'engany, ni tindrán ells necessitat de practicar l'art poch noble del embaucament. Jugar á fer política ab dos ó tres jochs de cartas: dir una cosa y ferne de sota má un'altra de molt distinta: blossomar de un gran respecte á totas las opinions, per contraries que siguin á las propias, y atiar en contra d'elles la furia dels intemperants que s'desfoga ara ab amenassas, ara ab vituperis, tot això dintre de un partit popular podrá semblar molt hábil; pero en realitat es molt barlsruer.

Regularment l'engany sol durar molt poch, y quan el diable de la rahó y del bon sentit tira de la manta, y apareix la veritat en tota la seva cruesa, ah! llavoras, embaucadors, no val á badar... apreteu á correr! Guardeuvs de la santa indignació de las ànimes senzillals!

P. K.

ACORTS DE LA MINORÍA REPUBLICANA

La minoria republicana reunida pel Sr. Salmerón, ab assistència dels Srs. Labra, Azcárate, Muro, Alvarez, Lamata, Menéndez Pallarés, Catalina, Morote, Marencio, Pi y Arsuaga y Nougués, després de analizar detinguda y se renament las qüestions polítiques suscitades ab motiu de l'última crisi, y per acord unànim acordaren declarar qu'empendrán una campanya activa encaminada als següents extrems:

1.º A puntualizar la conducta que observarà el partit republicano respecte á qualquier Gobierno que realice las reformas constitucionales en lo relatiu á llibertad de cultos y reorganización del Senado, debiendo advertir que no considerarà como partit liberal el que no incorpore á su programa y acció los punts de reforma consignados ya en la bandera del ministerio pasado.

2.º A sostener y demostrar como estas reformas son tan sólo una parte de los principios que informan la Cons-

titució de 1869 y la conducts del partit liberal de entonces.

3.º A afirmar que son tan firmes los convenciments, que si se sustituixera la Constitució vigente per la de 1869, el partit republicano continuaria manteniendo la integritat de sus doctrinas y la majoria de estas solucions.

4.º A convencer á todo el mundo de que la cuestió sobre llibertat de cultos, matrimoni civil, secularització de cementeris, laicismo en la enseñanza, del social, regionalisme, qüestió econòmica que tanto preocupa al país, como, per exemple, tractats de comercio, y de les que interesan la reconstrucció del Ejército y de la Marina.

No tenim cap fe en las oligarquías imperants, mal adoptin l'etiqueta liberal y democrática; menys encare la tenim en las institucions monàrquicas, creyentlas totalment incompatibles ab las llibertats democràtiques, y á pesar de tot aplaudim sense restriccions els acorts presos unànimement per la minoria republicana.

Es de interès polítich que no puga dirse mai que'l partit republicà haja sigut un obstacle á la implantació de determinades reformas. En tot cas que's vegi clar, com la llum del sol, que la impossibilitat de portarlas á terme dimana d'altres esferes. Que s'evidencihi una vegada més que l'aspiració democràtica del poble espanyol no pot tenir realitat plausible dintre de un régime de privilegi, qu' es la negació essencial de aquella aspiració.

Si en els nostres judicis ens equivoquessim, ho celebraríem diuent: «Fassis el miracle, encare que'l fassi'l diable».

Si, en canvi, s'confirmessin els nostres temors y l'no intent sufris un nou fracàs, res hi hauríen perdut, desde l'moment que aquest fracàs no ns farà á nosaltres imputable; se desvaneixeria un equívoc, y la bandera íntegra de las reformas democràtiques quedaría en las mans republicanas.

**

Els acorts de la minoria no creyem que impliquin una benevolència incondicional fins al extrem de fersos fer els ulls grossos respecte á la manera inicua com aquí á Espanya's pràctica el sistema electoral.

A purificarlo y fer respectar la legalitat del sufragi hem de aplicar ab preferència tots els nostres esforços, acceptant per aquest objecte el concurs de tots els homes de bona voluntat, pertanyint al partit á que pertanyen. Las mateixas reformas democràtiques naixeríen mortas si fossin votadas per un Parlament que no tinguis la verdadera y legítima representació del país.

J.

BATALLADAS

s inútil que hi haja qui porfihi en desgabellar el moviment de solidaritat catalana, que dona lloc á una manifestació tan hermosa com la del 20 de maig. Y resulta encare més inútil intentar-ho desnaturalisant els conceptes.

No es cert que la Solidaritat catalana sigui un contuberni d'elements antitèctics per alcançar alguna ventatja, els uns en detriment dels altres y mitjançant aquesta ó aquella abdicació. Si tingués aquest objecte seria realment immoral.

**

No ns cansaré de repetirlo: Solidaritat catalana es, ha sigut y no pot ser altra cosa que una conjunció de forces, realitzada al calor del esperit pùblic, que té els següents propòsits:

Primer: Oposar-se energícamenter á tots les tropes del govern central.

Segon: Batre á les oligarquías y al caciquisme, de la mateixa manera que s'ha fet á Barcelona, en tot lo restant de Catalunya y en la major part possible de la nació espanyola.

Tercer: Lograr que's constitueixi un Parlament ab soberana autoritat per ser la legitima y verdadera representació del país.

Quin de aquests tres objectius s'oposa als fins peculiares de la Uniò republicana? La seva realisació no equival á establir la preponderància del poble sobre las institucions privilegiades, anulant als seus satélites y servidors que monopolisan la desgovernació del pais?

Ab la Solidaritat catalana, seguida de la Solidaritat espanyola y concretada als tres fins expressats, se realisaria á Espanya la més radical de las revolucions.

**

Pera l'ss'esperits simplistes, es á dir, pels que venen las coses baix un sol aspecte, individus que tant abundan en el partit republicà, aquí van dugas afirmacions, que no tenen volta de fulla.

Traballar per la Solidaritat catalana, es donar gust á n'Salmerón.

Fer la contra á la Solidaritat catalana, es donar gust al govern de la monarquia.

Y ara l'ss'esperits de bona fé que trihin y's decideixin.

Es molt hermosa la festa que varen donar diumenge en el Palau de Belles Arts les entitats republicanes del districte segon, en obsequi als alumnes que concorren á las seves escoles.

El partit republicà s'hauria d'enmirallar en aquest exemple.

Organisant una ensenyansa racional, s'arrancaria una gran part de la infància de las mans de las congregacions religiosas, y tot això hi guanyaria la tendència progressiva.

Els bons arbres s'han de cuidar desde que son plàns.

En López Domínguez deu la major part de la seva carrera política á la circumstància de haver sigut parent del general Serrano, que tanta influència va exercir á Espanya durant el període revolucionari.

Per això llavoras á n'López Domínguez li deyan «el nebó del oncle».

**

Ja li blanquejava l'cap, quan mort el seu oncle, va començar á caminar ell sol, y va tenir ocasió de distingir-se en l'empresa de Melilla.

Valdrà més no recordar aquella campanya desgraciada, que demostrà davant del món el desconcert que havien introduït a Espanya alguns anys de restauració borònica.

Yá pesar de que valdrà més no recordarlo, avuy no s'

mosa capital ampurdanessa els presidis d'Africa. Si trenen de Ceuta y de Melilla, en nom de la ciutat, no es lícit portarlos a una ciutat catalana que no'ls vol, sense ofensa de la civilització mateixa, y per consegüent sense inferir-los un grave insult.

Tota mena de consideracions s'oposen al projectat trasllad: les humanitaris, les higiénicas, les progressivas del régime penitenciari, fins les leis, tota vegada que sense la reforma previa del Còdix penal, no pot el govern realitzar el seu projecte, com no siga cometent una flagrant transgresió legal.

Pero la que s'ha de tenir en compte sobre tot es la manifesta, la resolta, l'energica oposició de tot un poble, y no ja del poble ampurdanés, sino de tot el poble català.

**

Apoyat en aquesta actitud y al objecte de posarla de relleu pera enrobustir la briosa campanya iniciada, una associació catalanista convocà diumenge un meeting públic en el *Condal*, que s'omplí de gom a gom per una imensa gentada.

Parlaren successivament els següents oradors: Manau, Roig y Pruna, Gambús, Bremón, Ventosa y Calvell y Martí y Julià, representants de distintas entitats, pronunciant discursos breus, vibrants, plens d'energia, que l'públic saludava a cada instant ab estrepitosos aplausos. Al fi defensaven una causa justa, y no tenien qu'eforsarse molt pera guanyar-se l'entusiasta adhesió de la concurrencia.

Cert que alguns y estaven en el seu perfecte dret—apoyaren les seves conviccions ab arguments que no tenian res de falaguers pels governants del actual régime centralista; pero així y tot no expressaren cap concepte que no sigues perfectament lícit, y s'ha de ser molt buscadors pera volquer deduir d'ells una trascendencia anti-patriòtica que no tenen, imparscialment considerats.

Tant dret tenen els que s'duihen regionalistes d'extremar la nota catalanista, com nosaltres d'extremar la nota republicana, y molt ens ofendrà y abrahó sobrada, qui s'empenyen en volgernos fer dir alguna cosa més de lo que bonament haguessim dit pera embolicarnos en contingències desagradables. Això forà senzillament odios.

La prova de que l'oradors citats no's descanteilen, es que les seves peroracions no siguieren objecte de la mes mínima interrupció.

Joaquim Salvatella

Diputat per Figueres y president del meeting.

De moment consiguen el seu propòsit. Pero una gran part del poble, indignat, se girà contra l'esbalotadors, y no parà fins a llenarlos fora del local.

No volem saber qui eran, ni a quins fins obediyan, poch amichs com son de fer judicis temeraris. Pero si diré que s'ha una solemne bellaqueria la de anar a perturbar l'exercici de un dret, que ja ab massa freqüència las autoritats monárquiques, a pretext de salvaguardar l'ordre públic, regatejan o negan als ciutadans. De autorisar aquesta mala costum, prompte no hi hauria medi possible d'exercir el dret de reunio.

El poble mateix ha de vetllar per aquest dret, conforme ho va fer diumenge en el *Condal*. A falta de policia, ell es qui ha de mantenir l'ordre, y no repare pas en entregar a la justicia als que l'pertorbin.

Indigna que totas aquestes villanías tinguin per objecte donar pretext a certs corresponsalys pera transmetre a Madrid noticies exageradas o falsas, y com que a Madrid ab poc ne tenen prou per inflar-se y agafar las coses pel costat que crema, de aquí que no pugui consentir-se tanta maldat. L'època de fomentar odis y rançunias entre catalans per senzillas diferencies de pensar, ha passat afortunadament. Els llovers y rams de oliva de la gran festa de Solidaritat catalana son encaraverts, y es completement inútil acostarhi mistos ab tota la malícia: no s'encendrà.

**

El Sr. Salvatella pronunció un hermos discurs. Convindria molt que l'govern el llegís integrament, y a veure si encara li quedaria valor per assestar a la ciutat de Figueres la ignominiosa bofetada, que equival a assestarla a la terra catalana.

P. DEL O.

VOT DE GRACIAS

Oh Júpiter poderós!, director de la gran màquina que d'í per nom Univers y en la qual la pobra Espanya vé ser com una rodetá, un pern ó un cargo de válvula, permet que aquest ciutadà despenji avuy la guitarra per elevar fins a tú un ardorós vot de gracies, clars y sincera expressió del goig que omplia la seva ànima.

Hem sapigut, oh gran deu, que compudí de nosaltres has decretat que aquest any les Corts estiguin en vega ó que, á tot estirar, s'obrir pel Octubre, quan ja l'arbores van perdent les seves fullas y las cantoras cigales

tips d'amohiná al pùblic, rodolan mitj reventades al peu dels rourres feixuchs y de las ressecas canyas.

!Tot un estiu sense Corts! Sabo lo que aquestas paraules significan, oh gran Júpiter, pels desdixits fills d'Espanya? Estar sense Corts, vol dir poder passà una tongada lliures del dolor innomes de veure la moixiganga que trenta ó quaranta tipus representan cada tarda, ab la hermosa pretensió de que estan salvant la patria. Vol dir no sentir discursos de 'n Sampedro, ni de 'n Maura, ni del olorós Moret, ni de den Bernabe Dávila, ni del senyor Canalejas ni de cap d'aquests vells sàtrapas, més ó menos eloquents y menos ó més xirubables, que's dedicán a oradors com podrían dedicarse a emblanquinadors de cuynas ó a venedors de castanyas. Vol dir podé estar un quant temps a cubert de nous programes, solemnement formulats pels capitosts de la Càmara, y en els quals las grans promeses hi saltan a carretadas y el honor, y el patriotismo y el porvenir de la raza hi brillan com els Drummonds en una funció de màgica.

Ja que de totas maneras el país no pot safarre de pagar, ral sobre ral, las mil diferents cargas que per naps ó xirubias els seus directors li clavan, al menos per un quant temps qu'estigui tranquil, i caramba!, y que no hagi de sufrir la oratoria insopportable dels pollastres del Congrés y 'ls mussols de l'Alta Càmara. Que't figures qu'és això, oh Júpiter, poca ganga? Tres mesos del tot exempts de jergas parlamentaries! Tres mesos sabent del cert que no 'ns vindrà la quixxala cridant el discurs entero pronunciado ahí a la tarda pel diputat tal ó qual! Tres mesos assegurada la integritat dels pupitres y 'ls bancs de la augusta sala hont els senyors diputats jugan á fer lleys y patria! Tres mesos serens, riallers, sense espontoses batallas entreverts que no verdejan y madurs que gastan flavia! Tres mesos sense embolicar, ni combinacions extranyas, ni enmiedas, ni vots secrets, ni incidents, ni crits, ni frases!... Oh Júpiter poderós, senyor de mar, terra y ayre; quina ditzxa, quin descans per l'ànima atribulada!...

C. GUMA

TEATRO MINISTERIAL

Nova Companyia, qual debut tingué lloc el dia 6 del corrent

Llista del personal, per desordre alfabetich.

LÓPEZ DOMÍNGUEZ

Es el director de la colla y encarregat al mateix temps del ministeri de la Guerra.

Va assistir a la batalla d'Alcolea en calitat com si diguissim de curiós, donchs la seva feyna va rediurir a apuntar un canó variás vegadas, y després d'aquella apuntada memorable... no se sab que hagi fet res més.

Pero era nebó del seu tío, el famós general Serrano, y aquesta fou l'escala que li permeté enfilar-se y agafar las coses pel costat que crema, de aquí que no pugui consentir-se tanta maldat. L'època de fomentar odis y rançunias entre catalans, ha passat afortunadament. Els llovers y rams de oliva de la gran festa de Solidaritat catalana son encaraverts, y es completement inútil acostarhi mistos ab tota la malícia: no s'encendrà.

El Sr. Salvatella pronunció un hermos discurs. Convindria molt que l'govern el llegís integrament, y a veure si encara li quedaria valor per assestar a la ciutat de Figueres la ignominiosa bofetada, que equival a assestarla a la terra catalana.

P. DEL O.

Otro que bien baña.

L'han fet ministre d'Estat en recompensa, sens dupte, del tacto que va demostrar l'última vegada que va serne, l'any 1898.

En efecte; per si ho havien vostés olvidat, cal recordar que don Pio fou el ministre que declarà la guerra als Estats Units.

Es, donchs, un dels més directament complicats en la mort del Meco y una llegitima esperança pels aficionats als conflictes internacionals.

ROMANONES

Ni por mucho madrugar amanece más temprano ni s'ha de tenir gran agilitat de peus per arribar aviat a puesto.

O sinó, preguntin al comte, que l'sa en sabrà donar rahó.

A pesar de ser coix, observin com rara es la crisis en la qual l'home no arreplega alguna cartera.

Veritat es que no mira gayre prim y lo mateix agafa l'una que l'altra.

En poc temps ha sigut ministre de quatre coses: de Gobernació, d'Instrucció, de Foment y ara de Gracia y Justicia.

D'això últim, de justicia, no sé com està.

En quant a gracia, n'té per vendre. L'erque, mirin que cassar las carteras ab tanta ciutat...

NAVARRO REVERTER

Si a n' aquest senyor li haguessin donat un pander en lloc del ministeri d'Hisenda, ara seria ocasió d'exclamar:

!En buenas manos está el pander!

Perteneix a la rassa dels tranquils, y, com a tal, ja ha anunciat que porta grans projectes y que segurament, en el cas més feliz—que deyan els prospectos de la loteria d'Hamburg—salvarà la Hisenda.

No es que nosaltres ho duptem, pero, tractantse d'un geni fi... nancier com el Sr. Navarro Reverter, avans de créure ho volém veure.

Per espatriar a la galeria, apenas acabava de pendre possessió del càrrec, ja parlava dels nous pressupostos y fins deya que 'ls tenia mitj comentats...

Y això qu' es valencià. Ves si arriba a ser andalusí...

LÓPEZ DÁVILA

L'altre López, el nebó del tío, necessitava un ministre de la Gobernació bo y barato, y ja qui acudir que com el senyor Dávila posseïssin en grau tan alt las dues condicions?

Es fill de la terra de les pansas, orador, advocat y una pila d'altres coses...

Pero a més d'això, es amich particular del señor López Domínguez.

Y segons notícies, el mèrit que més li ha valgut per arribar al ministeri es aquest.

AMALI GIMENO

Ex republicà, metge de molta anomenada y vin com una centella.

L'han collocat en el ministeri d'Instrucció Pública, y trobo que han fet molt bé.

E aquest el millor lloc pera procurar l'establiment d'una càtedra destinada a la ensenyansa de la consecuència.

El ministre, en els ratos que tingués vagabús, podrà deixars'hui caure.

Y potser encara apendrà alguna cosa.

GARCIA PRIETO

Oficialment es el ministre de Foment, pero ell, en el seno de l'amistat, ho nega.

—Jo diu que diu—aquí no soch ministre de res. He vingut al Gobern en representació del meu sogre, el Sr. Montero Ríos, y tot lo demés son infusions y ganas d'enraonar.—

Per lo tant, callém y passém al últim de la col·lecció.

ALVARADO

No sé si s'ha embarcat may, pero interinament es ministre de Marina. Veritat es que, per la feyna que l'càrrec deu donar...

El senyor Alvarado, com en Gimeno, l'Abarzuza, l'Aura Boronat, en Celleruelo y altres, procedeix d'aquella colivada de republicans que foren els amichs predilectes de don Emili Castellar, el gran orador.

Y lo mateix qu'ells, á pesar del seu republicanisme, cap inconvenient ha tingut en servir a la monarquia... per la part de mar.

Això demonstra la classe de republicans que criava don Emili, de qui ja l'any 1864 deya un escriptor satírich que'l coneixia molt bé:

«Es demòcrata y moral, pone al poble en movimient su elocuencia original, y haria un gran general... pero dentro de un convento.»

El sastre coneixia el panyo. Y d'aquell panyo n'han sortit aquests retalls.

FANTASTICH

REPICHES

a s'ha fallat la causa de la porqueria. Y tots ó casi tots els que contribuiren als escàndols que ha posat de relleu la estafa del Cantiner, han sigut absolts.

La espasa de la justicia hauria d'esser substituïda per uns molles. Així potser agafaria certas coses que no's poden tocar ab els dits.

S'atribueixen a n'en Romanones las següents declaracions:

«He de professar todo el respecto y consideración á la Iglesia y al clero catòlico, por su propia naturaleza y per el fin que están ambos llamados á desempeñar.»

Com á començament de desarrollo del programa democràtic y laic del actual govern, no està gens malament aquesta declaració.

Al primer pas que dona, ja coixeja.

En Moret tenia rahó quan deya y repetia que tenía el decret de disolució.

Es molta veritat, y ara s'ha vist.

Tenía realment el decret de disolució. Pero no el decret de disolució de las Corts, sino el decret de disolució d'en Moret.

Y més disolt de lo que ha quedat!... Ni un bolado dintre de un vas d'ayqua.

El nou ministre d'Instrucció ha declarat que una de las cosas que fomentarà ab més empenyo es l'affició á la música.

Ben pensat.

Així, tirant per filarmònichs, ab l'espinet que aquí tenim, cada mitj dia y cada vespre podrà cantar els gois de Sant Prim.

A causa de la bomba d'en Morral, en Romanones va caure del govern.

Y, ab tot, algunes setmanas després, tornava a

pujarhi,

en calitat de ministre de Gracia y Justicia. Ministro de Gracia havia de ser precisament, per que la cosa n'té molt de graciosa, encara que tingui molt poquet de justa.

Quan fou mort el comgregaren.

Això vol dir qu'en Moret va esperar a ser fora del govern pera donar a conéixer el seu programa de reformas democràtiques.

Un concell, Sr. Moret.

Aqueix programa tan bonich pot ferlo servir pera embolicar la Lley de Jurisdiccions.

Visions de cessant.

En Moret, als poches dies de haver cayut, va dir la següent frase:

—El governo y nosotros somos los lados de un angulo que van ensanchándose y por tanto alejándose cada vez más. No puede haber nada común entre los que se apartan.

¿No es veritat que la figura del angle sugereix la imatge de una boca oberta?

Donchs així s'ha quedat en Moret, desde que ha sortit del ministeri: ab tres pams de boca oberta.

